

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Патология на животните“; област на висше образование 6.0 Аграрни науки и ветеринарна медицина; професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина.

Автор на дисертационния труд: ас. Лазарин Великов Лазаров, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Вътрешни незаразни болести“ при Ветеринарномедицински факултет, Тракийски университет, гр. Стара Загора.

Тема на дисертационния труд: „Клинико-експериментални проучвания при кучета с остър панкреатит“

Член на научното жури: доц. д-р Антон Георгиев Русенов, д-р; Ветеринарномедицински Факултет, Тракийски университет, гр. Стара Загора, област на висше образование 6.0 Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология на животните“, определен за член на научното жури със заповед № 3161/18.11. 2019 г. от Ректора на Тракийски университет, гр. Стара Загора.

През последните години медицината на животните за компания е изправена пред нови предизвикателства поради силно нарастващия брой кучета в големите градове и изключително разнообразният им породен състав. Това налага преосмисляне на някои приоритети относно клинико-лабораторната диагностика и лечебен подход спрямо редица заболявания от вътрешната медицина. Заболяванията на екзокринната част на панкреаса са много често срещани при кучета и котки, но трудно се диагностицират, поради неспецифичните клинични признаци и липсата на достатъчно чувствителни и специфични тестове за диагностика. Безспорно острият панкреатит е най-често срещаното заболяване на екзокринния панкреас при кучето. Поради това всички опити, които са фокусирани с проучвания на детайли от етиология, патогенеза, диагностика, прогноза и терапия са оправдани и изключително полезни за клиничната медицина. Конкретно с такава идея е посветен настоящия дисертационен труд, което го прави актуален и навременен.

Дисертацията на д-р Лазаров е написана на 164 страници и е правилно структурирана,

съгласно общо приетите критерии.

Литературният преглед е завършен, подробен и структурно правилно подреден. Включва информация за заболяването – етиология, патогенеза, клинични признаци, лабораторни промени и методи на диагностика. Коректно са цитирани значителен брой литературни източника, което е положителен критерий за осведомеността на д-р Лазаров за самото заболяване и за съвременните методи на диагностика. Литературният обзор завършва с кратко обобщение даващо насока за предстоящите изследвания.

Целта на дисертационния труд е ясно поставена и добре формулирана. Цялостни и задълбочени проучвания върху заболеваемостта, клиничните признаци, параклиничните промени и оценка на диагностичната и прогностична стойност на някои от изследваните показатели. За осъществяване на целта са поставени и изпълнени четири задачи, обещаващи високостойности научни резултати и приноси.

Проучванията са извършени върху 120 кучета с предполагаем остър панкреатит, както и 12 клинично здрави кучета на които е възпроизведен експериментален остър панкреатит. Много рационално и умело тези кучета са разделени по определен признак в групи за изпълнение на четирите поставени задачи. Диагностичните методи и апарати са съвременни, което гарантира постигане на обективни и точни резултати. Всички изследвания са старателно извършени като за това докторантът е положил значителни умения и са постигнати безспорни резултати. Особено добро впечатление създава включването в химичния профил на острофазовите протеини /С реактивен протеин и фибриноген/, което обогатява дисертацията в диагностичен и прогностичен аспект.

Получените резултати са обработени вариационно-статистически със съвременни методи и софтуер и са представени в графичен и табличен вид (37 фигури и 12 таблици), като ясно отразяват съдържанието на съответните задачи и гарантират обективност на изследванията.

Обсъждането е убедително и адекватно на получените резултати, които са правилно анализирани и интерпретирани и съпоставени с резултатите и становищата на други автори. Литературният указател включва 293 източника (262 на латиница и 31 на кирилица), от които 100 (34%) са от последните 15 години и 193 (66%) са от преди 2004 г.

От резултатите на дисертационния труд са направени 10 извода, представени са 4 оригинални и 4 потвърдителни приноса, които приемам напълно.

Чрез извършените проучвания, д-р Лазаров формулира 11 препоръки за практиката, с

множество оценки на ехографски и лабораторни параметри, които с успех могат да бъдат използвани от ветеринарните специалисти занимаващи се с медицина на животни за компания и владеещи тези обективни методи на изследване.

Докторантът е използвал клиничната база, апаратура и пациенти на „Клиника дребни животни“, катедрени лаборатории при ВМФ – Тракийски университет, частни клиники и обществени приюти за кучета, както и биохимична лаборатория на Ветеринарномедицински факултет в Милано. Оценям степента на лично участие на д-р Лазаров в получените резултати и приноси като висока.

Докторантът представя три колективни публикации във връзка с дисертационния труд, от които две като втори автор и една в която е първи автор, публикувани в реферирано и индексирано френско списание /Revue Med. Vet./ Част от резултатите са популяризирани сред научните среди чрез публикуване и в други научни списания и докладване на научни форуми с международно участие, което предполага бъдещи цитирания на дисертационния труд.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторанта методи на изследване, получените резултати, направените анализи, изводи, приноси и препоръки за практиката считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на Тракийския университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** и да предложа на уважаемото Научно жури да присъди на д-р Лазарин Великов Лазаров образователната и научна степен „*Доктор*“ по научната специалност „Патология на животните“, област на висше образование 6.0 Аграрни науки и ветеринарна медицина; професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина.

Дата: 06. 01. 2020 г.

гр. Ст. Загора

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:.....

(доц. д-р А. Русенов, дВМ)